

AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

AB SERVİSİ

SAYI:16 MAYIS 2004/1

Hazırlayan: Müge ÇAKAR

İÇİNDEKİLER

1. [AB- TÜRKİYE SON DAKİKA](#)
 - 1.1. [Anayasal Değişiklikler](#)
 - 1.2. [65 Türk Üniversitesi AB'li Oldu](#)
 - 1.3. [AB'den Bir Destekte Doğanın Korunması İçin](#)
2. [AB'den ÖNEMLİ BAŞLIKLAR](#)
 - 2.1. [Sıra AB Anayasası'nda-1](#)
 - 2.2. [9Mayıs Avrupa Günü Kutlandı](#)
3. [YAYINLAR-ETKİNLİKLER](#)
 - 3.1. [İKV'den Yeni Bir Yayın Daha](#)
 - 3.2. [24 -26 Mayıs'ta ODTÜ'de Konferans](#)

[Sayfa Başı](#)

ÖNEMLİ DUYURU

KRİZİ DURDURULDU

İthalatta CE işaretinin yarattığı sorunun giderilmesine yönelik yeni kararlar alınmıştır. Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı'ndan bütün gümrüklere "çok acil" ibaresi ile 10 Mayıs 2004 tarihinde gönderilen yazıda Müsteşarlık; ithalatçı ve sanayicinin "üretimde kullanacağım" taahhüdü vermesi halinde her türlü malın Türkiye'ye girişine izin verildiğini açıklamıştır.

Söz konusu yazıda yer alan maddeler şöyledir:

Sanayicilerimiz tarafından üretimlerinde girdi olarak kullanılmak kayit ve şartıyla ithal edilecek ürünler için, sanayici tarafından gümrük idarelerine bu ürünleri kendi üretiminde kullanacağına dair taahhütname (Sanayi Bakanlığı veya Sağlık Bakanlığı'na hitaben) ve sanayi sicil belgesi örneğini verilmesi halinde, gümrük idarelerince doğrudan ithalata izin verilecektir.

Sanayicilere mal tedarik eden firmalarca yapılacak ithalatta, ithalatçı firma tarafından, ithal edilecek malın sanayiciye verileceğine dair taahhütnamenin, ilgili sanayici sicil belgesinin örneğinin ve sanayici tarafından düzenlenmiş olan ithalatçı firmanın tedarikçi olduğunu gösteren bir yazının gümrük idarelerine verilmesi halinde gümrük idarelerince doğrudan ithalata izin verilecektir.

İstanbul Ticaret Odası Üyeleri İçin:

Yazıda bahsi geçen taahhütname Gümrüklerden matbuu şeklinde alınabilecektir. Bunun yanında Sanayi Ticaret İl Müdürlükleri'nden Sanayi Sicil Belgesi alınması gerekmektedir. (İstanbul Sanayi Ticaret İl Müdürlüğü: (212) 514 10 80) Bu belgenin taahhütname ile yapılan başvurunun ekinde sunulması gerekmektedir. Diğer yandan Sanayi Sicil Belgesi'nin alınması için öncelikle, İstanbul Ticaret Odası, Sanayi Şubesi'nden alınacak olan Kapasite Raporu'nun temin alınması gereklidir.

[Sayfa Başı](#)

1. AB- TÜRKİYE SON DAKİKA

1.1. Anayasal Değişiklikler

1. Anayasa'nın 10 maddesinde değişiklik yapan yasa teklifi 7 Mayıs 2004 tarihinde yapılan ikinci tur görüşmeleri sonunda TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilmiştir. 4,5 saat süren görüşmeler sonrasında alınan kararlar şöyledir:
2. Anayasa'nın 10. maddesinde yapılan değişiklikle, kadın ve erkeğin eşit haklara sahip olduğuna ilişkin maddeye "Devlet, kadınların ve erkeklerin eşitliğinin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür" fıkrası da eklenmiştir.
3. Ölüm cezası, Anayasa'dan tamamen çıkartılmıştır. Bu amaçla, 15, 17, 38 ve 87. maddelerde değişiklik yapılmıştır. "Ölüm cezası" ibaresi ile buna dayanak oluşturan cümleler bu maddelerden ayıklanmıştır.
4. 13 numaralı ek protokolün idam cezasını tamamen kaldırmasını öngörmesi nedeniyle "...ölüm cezasının infazı" ibaresi, 15. maddeden çıkartılmıştır.
5. Ölüm cezasının kaldırılması nedeniyle "Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı" başlıklı 17. maddede de değişikliğe gidilmiştir ve "Sıkıyönetim veya olağanüstü hallerde yetkili merciin verdiği emirlerin uygulanması" durumunda da yaşam hakkına dokunulamayacağı hükmü metinden çıkartılmıştır. Böylece "Ölüm cezasının yerine getirilmesi hali" dışında tüm istisnalar korunmuştur.
6. "Suç ve cezalara ilişkin esaslar" başlıklı 38. maddede de "Genel müsadere cezası verilemez" hükmü, "Ölüm cezası ve genel müsadere cezası verilemez" şeklinde değiştirilmiştir. Ayrıca, bu maddedeki "Vatandaş suç sebebiyle yabancı bir ülkeye geri verilemez" ibaresi yerine, "Uluslararası Ceza Divanı'na taraf olmanın getirdiği yükümlülükler hariç olmak üzere vatandaş suç sebebiyle yabancı bir ülkeye geri verilemez" ibaresi konulmuştur.

7. TBMM'nin görev ve yetkilerini düzenleyen 87. maddeden de "Mahkemelerce verilip kesinleşen ölüm cezalarının yerine getirilmesi..." ibaresi çıkartılmıştır.
8. Anayasa'nın "Basın araçlarının korunması" başlıklı 30. maddesi yeniden düzenlenmiştir. Yasaya uygun şekilde basın işletmesi olarak kurulan basimevi ve eklentileri ile basın araçları, suç aleti olduğu gerekçesiyle zapt ve müsadere edilemeyecek veya işletilmekten alıkonulamayacaktır.
9. "Uluslararası antlaşmaları uygun bulma"yı düzenleyen 90. maddede yapılan değişiklikle de yasalarla farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyumsuzluklarda uluslararası antlaşma hükümlerinin esas alınmasına olanak sağlanmıştır.
10. "Yükseköğretim üst kuruluşları" başlıklı 131. maddede öngörülen değişiklikle de Genelkurmay Başkanlığı'nın YÖK'te temsilci bulundurmasına da son verilmiştir.
11. Yükseköğretim Kurulu; üniversiteler ve Bakanlar Kurulu'nca seçilen ve sayıları, nitelikleri, seçilme usulleri yasayla belirlenen adaylar arasında rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmet yapmış profesörlere öncelik vermek suretiyle Cumhurbaşkanınca atanmış üyeler ve Cumhurbaşkanınca doğrudan doğruya seçilen üyelerden kurulacak.
12. Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin kuruluşuna ilişkin 143. madde yürürlükten kaldırılmıştır.
13. Sayıştay ile ilgili 160. maddede de değişiklik yapılmıştır. Bu maddedeki, "Silahlı Kuvvetler elinde bulunan devlet mallarının TBMM adına denetlenmesi usulleri, milli savunma hizmetlerinin gerektirdiği gizlilik esasına uygun olarak kanunla düzenlenir" hükmü çıkarılmış ve Sayıştay'ın Silahlı Kuvvetler elindeki devlet mallarını TBMM adına denetlemesinin yolu açılmıştır.

Kaynak: www.abgs.gov.tr

[Sayfa Başı](#)

1.2. 65 Üniversite AB'li Oldu

Uludağ Üniversitesi'nden (UÜ) yapılan yazılı açıklamada, AB Komisyonu ile hükümet arasında 15 Nisan'da imzalanan mutabakat zaptı uyarınca, 65 üniversitenin öğrencilerinin, AB fonlarından sağlanan kaynakla eğitimlerinin bir bölümünü AB ülkelerinde yapabileceği belirtilmiştir. Buna göre;

- Söz konusu üniversitelerin öğretim elemanları AB ülkelerinde ders verebilecek (bu yıl için toplam 300 öğretim elemanı),
- Bu ülkelerdeki üniversite öğrencileri Türkiye'de eğitim görebilecek (bu yıl toplam 1300 öğrenci), fonlardaki artışa paralel olarak, önümüzdeki yıllarda 6-7bin üniversite öğrencisinin Avrupa'da eğitim görmesi mümkün olabilecek,
- Mutabakat zaptı ile Türkiye, 25'i AB üyesi, 2'si aday statüsündeki ülke ve 3'ü Avrupa Serbest Ticaret Alanı (EFTA) oluşturan ülkeler olmak üzere toplam 30 ülkenin AB Komisyonu ile birlikte yürüttükleri programlara katılabileceklerdir.

Uludağ Üniversitesi ile yapılan görüşmede Socrates Programı çerçevesinde gerçekleştirilen bu uygulamanın üniversitede uygulanmaya başlandığı bildirilmiştir. Buna göre sınav ve not verme sistemi değişmiş (kredili sisteme dönüşmüş), ders programı yenilenmiş ve anlaşma çerçevesinde öğrenci ve öğretim görevlisi değişimi de yakın bir zamanda gerçekleştirilebilir hale gelecektir.

[Sayfa Başı](#)

1.3.AB'den Bir Destekte Doğanın Korunması İçin

Twinning (eşleştirme) programı çerçevesinde aday ülkelerdeki idari yapının güçlendirilmesini amaçlayan Avrupa Birliği bu kapsamda Türkiye'nin doğal kaynaklarını koruma çabalarına destek verecektir. Almanya ve Türkiye arasında doğa koruma konusunda yapılan ve 3 Mart 2004 tarihinde onaylanan sözleşme sayesinde AB 1.476.372 Euro'yu Türkiye'ye hibe edecektir. AB hibe edilen bu para ile T.C.Çevre Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü ile Alman Federal Çevre, Doğa Koruma ve Nükleer Güvenlik Bakanlığı arasındaki ortaklığı desteklemektedir.

Yaklaşık 2 yıl sürecek olan bu projenin genel hedefi Çevre Bakanlığı'na çevrenin korunması ve AB'nin çevre mevzuatına uyum konusunda ileri bir seviyeye ulaşılmasına yardımcı olmaktır. Proje ayrıca Türkiye'nin doğayı ve doğal kaynaklarını, CITES'le bağlantılı yönergeler dahil, AB'nin Habitat ve Kuş Yönergesine uygun olarak koruma çabalarını destekleyecektir.

Ayrıntılı bilgi için:

Avrupa Birliği Komisyonu Türkiye Temsilciliği

İrtibat: Gürdoğar SARIGÜL

Tel: (312) 446 55 11

Daha fazla için, AB doğa mevzuatı :

<http://europa.eu.int/comm/environment/nature/legis.htm>

2. AB'DEN ÖNEMLİ BAŞLIKLAR

2.1.Sıra AB Anayasası'nda-1

Yeni üyelerinde katılımı ile 455 milyonluk AB birliği artık yeni AB anayasasını oluşturma konusuna ağırlık vermiştir. Anayasa Avrupa Birliği'nin yapısını şekillendiren, son 50 yıl boyunca imzalanan çok sayıda anlaşmanın yerine geçecek ve Avrupa Birliği'nin ne olduğunu, neleri yapıp yapamayacağını tek bir belge içinde toplayacak olan Anayasa'nın taslağı Fransa'nın eski cumhurbaşkanı Valery Giscard D'Estaing liderliğinde oluşturulan 108 üyeli konvansiyon bir buçuk yıl süren çalışmaları ile oluşturulmuştur.

Bu hazırlık aşaması sürecini uzatan çeşitli sorunlar vardır ki bunlar yeni üyelerin katılımı öncesinde çözüme kavuşturulmak istense de bir sonuç alınamamıştır. Bunlar:

1. Avrupa Bakanlar Konseyi içindeki oy ağırlıklarının paylaşımı
2. Avrupa Komisyonu'nda her ülkenin sahip olacağı üye sayıları
3. Anayasa taslağının komisyondaki üyelerden sadece 10'unun oy hakkı olmasını ve bu yetkinin 25 üye arasında dönüşümlü olarak paylaşılmasını öngörmesi yeni üyelerin kesinlikle karşı çıktığı bir diğer konu olma özelliğini korumaktadır.
4. Din konusunda ise Polonya, İspanya ve İrlanda gibi ülkeler anayasanın giriş bölümünde Hıristiyanlığa veya bir Hıristiyan-Yahudi geleneğine atıfta bulunulması için baskı yapmaktadır, ancak bu öneriye din ve devlet işlerinin ayrı tutulmasını savunan ülkeler karşı çıkmaktadır.
5. Yeniden düzenlenen veto hakkının, dış politika, savunma ve vergi konularında varlığını sürdürmesi düşünülmektedir ki (özellikle İngiltere'nin başlıca talepleri arasındaydı) ancak bu konuda da nihai bir anlaşma sağlanmamıştır.
6. Herhangi bir askeri ittifaka taraf olmayan ülkeler, Avrupa Birliği üyelerinden birinin saldırıya uğraması halinde yardımına gidilmesi koşulunun, kendi tarafsızlık statüleriyle bağdaşmadığını belirtmektedirler.

Bir sonraki bültende Anayasa'da yeni ele alınan konuları bulabilirsiniz.

[Sayfa Başı](#)

2.2.9 Mayıs Avrupa Günü Kutlandı

Mayıs 1950'de Fransız Dışişleri Bakanı Robert Schuman "Schuman Açıklaması" olarak bilinen ve bugünkü AB'nin temellerinin atıldığı bildirgeyi uluslararası basın önünde okumuş, AB'nin doğuşu kabul edilen bu günün Avrupa Günü olarak kutlanması kararı da 1985 yılında Milan'da yapılan AB hükümet ve devlet başkanları zirvesinde verilmiştir.

Avrupa Günü'nün amacı, Avrupa halkları arasında birlik ve kardeşlik duygularının güçlendirilmesi olarak belirtilmiştir. Bu sene Avrupa Günü "Farklılıkta Birleştik" sloganı ile kutlanmıştır. 10 yeni ülkenin katılımı ile 25 üyesi olan Birliğin sınırları büyümüştür.

Avrupa Birliği üyelerinin 1985 yılından beri kutladığı "9 Mayıs Avrupa Günü", Birliğe adaylığının ilan edildiği 1999 Helsinki Zirvesi'nden itibaren, Türkiye'de de çeşitli etkinliklerle kutlamakta olup, bu yıl da Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilciliği ve çeşitli kuruluşlar bir dizi etkinlik çerçevesinde kutlanmıştır.

Avrupa Günü Türkiye'de de Kutlandı

9 Mayıs Avrupa Günü çeşitli etkinliklerle Türkiye'de de kutlanmıştır. Bunlardan birisi Avrupalı gazetecileri bir araya getiren AB Komisyonu Türkiye temsilciliği tarafından düzenlenen Gazeteciler Konferansı olmuştur. Bunun yanında Kadir Has Üniversitesi, Kültür Üniversitesi, Mimar Sinan Üniversitesi ile 11 ilde faaliyet gösteren Avrupa Bilgi Büroları da düzenledikleri seminer, panel vb etkinlikler ile Avrupa Günü'nü kutlamışlardır.

[Sayfa Başı](#)

3. YAYINLAR - ETKİNLİKLER

3.1. İKV'den Yeni Bir Yayın Daha

İKV AB'nin mali desteğiyle hazırladığı yeni kitabını yayımlamıştır. Türkiye -AB İlişkileri Hakkında Doğru Bilinen Yanlışlar adını taşıyan kitapta önce AB ve Türkiye-AB ilişkilerini ilgilendiren konularda yanlış bilinenler sunulmakta, bilgi eksikliği ve önyargıya dayanan yanlış algılamaların hemen ardından da işin doğrusu anlatılmaktadır.

Kitabı temin etmek isteyenler svalid@ikv.org.tr e-posta adresine başvurabilirler.

[Sayfa Başı](#)

3.2. 24 -26 Mayıs'ta ODTÜ'de Konferans

Ankara Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde "Değişen Dünya'da Avrupa" konulu bir konferans düzenlenecektir.

Üçüncü Uluslararası İlişkiler Konferansı çerçevesinde düzenlenecek olan konferansta AB üye sayısının artışı, yeni Avrupa düzeni, Türkiye'nin yüzleşmek zorunda olunan dahili ve harici durumlar, Avrupa'nın 25 üyeli yeni coğrafyası, sosyal durumu, kimliği vb. konular tartışılacaktır.

Ayrıntılı konferans programına web sitesinden ulaşabilirsiniz.

<http://www.ir.metu.edu.tr/conf/>

[Sayfa Başı](#)